

LIETUVOS PREKIŲ EKSPORTO APŽVALGA 2021 M.

Parengta 2022 m. kovo 1 d.

Versli
Lietuva

I. EKSPORTO RAIDA

- 2021 m. bendra Lietuvos prekių eksporto vertė, palyginti su 2020 m., paaugo 20,5% arba 5,9 mlrd. eurų ir siekė 34,6 mlrd. eurų. Pagrindinę šio eksporto vertę (arba 53,4%) sudarė lietuviškos kilmės prekės (be energetinių produktų), 36,3% - reeksportuotos prekės (be energetinių produktų) ir 10,2% - energetiniai produktai. Labiausiai bendrą prekių eksporto vertės augimą lėmė būtent lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksportas, kuris prie viso Lietuvos prekių eksporto vertės didėjimo prisidėjo 11,1 procentinio punkto. Tuo metu energetinių produktų eksporto ir reeksporto (be energetinių produktų) indėlis į bendrą prekių eksporto augimą buvo atitinkamai 5,3 procentinio punkto ir 4,2 procentinio punkto. Vertinant lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto dinamiką per eksporto kiekių ir kainų prizmę, matyti, kad beveik visą (arba apie 4/5) eksporto vertės augimą lėmė išaugę eksporto kiekiai, o eksportuojamų prekių kainų įtaka eksporto vertės augimui buvo santykinai mažesnė. 2021 m. lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto kaina paaugo vidutiniškai 3,9%, labiausiai augo chemikalų ir chemijos bei pagrindinių metalų pramonės produktų eksporto kainos, o sparčiausiai mažėjo drabužių siuvimo pramonės gaminių eksporto kainos.**
- 2021 m. energetinių produktų eksporto vertė per metus paaugo 74% (arba 1,5 mlrd. eurų) iki 3,5 mlrd. eurų ir beveik pasiekė ikipandeminį lygį (2019 m. eksportuota už 3,9 mlrd. eurų). Apie 83% šių gaminių vertės sudarė lietuviškos kilmės energetiniai produktai, o apie 17% - reeksportuoti energetiniai produktai. Būtent lietuviškos kilmės energetinių produktų eksportas per metus paaugo daugiausiai – 1,2 mlrd. eurų arba 72%, o reeksportuotų energetinių produktų vertė paaugo 0,3 mlrd. eurų arba 86%. Lietuviškų energetinių produktų eksporto apimčių augimą didžiąją dalimi lėmė spartus eksporto kiekių augimas (per metus paaugo apie 40%); o apie trečdajį viso eksporto vertės didėjimo lėmė išaugusios Lietuvoje gaminamų energetinių produktų eksporto kainos, kurios per metus paaugo vidutiniškai 23%. Šios eksporto tendencijos daugiausiai sietinos su 2021 m. sparčiai augusiomis pasaulinėmis žaliavinės naftos kainomis ir naftos produktų paklausos augimu pasaulio rinkose.¹
- Prekių reeksporto (be energetinių produktų) vertė per 2021 m. paaugo 10,6% (arba 1,2 mlrd. eurų) ir siekė 12,6 mlrd. eurų. Pagal prekių grupes reeksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė mašinos ir mechaniniai įrenginiai (16%), transporto priemonės (12%) bei elektros mašinos ir įranga (10%). Labiausiai per 2021 m. augo būtent transporto priemonių (paaugo 310 mln. eurų arba 27%) bei plastikų ir jų gaminių (paaugo 171 mln. eurų arba 40%) reeksportas. Tuo metu labiausiai susitraukė mašinų ir mechaninių įrenginių (sumažėjo 95 mln. eurų arba 4,6%) reeksportas. Pagal reeksporto geografiją 2021 m. didžiausia reeksporto vertės dalis (50%) teko ES rinkai, 38% - NVS šalims, o 12% - kitoms šalims. ES šalių dalis reeksporto struktūroje per 2021 m. paaugo 4,6 procentinio punkto, o NVS šalių - susitraukė 5,7 procentinio punkto. Vertinant pagal šalis, 2021 m. didžiausias reeksporto (be energetinių produktų) dalis (27%) teko Rusijai ir būtent šioje rinkoje buvo matomas didžiausias reeksporto nuosmukis - reeksportas per metus sumažėjo 156 mln. eurų (arba 4,4%), daugiausiai dėl susitraukusio mašinų ir mechaninių įrenginių reeksporto (susitraukė 141 mln. eurų arba 14%). Bendrai reeksportas į NVS šalis per 2021 m. sumažėjo 187 mln. eurų (arba 3,7%). Kita vertus, reeksportas 2021 m. sparčiai augo į ES ir kitų šalių grupei priskiriamas šalis – atitinkamai 1,1 mlrd. eurų (arba 22%) ir 267 mln. eurų (arba 23%). Daugiausiai reeksportas per metus augo į kaimynines šalis – Lenkiją (augo 304 mln. eurų arba 54%) ir Latviją (augo 217 mln. eurų arba 15%). Reeksporto vertės augimą į Lenkijos rinką daugiausiai nulėmė išaugęs transporto priemonių reeksportas (paaugo 88 mln. eurų arba 2,1 karto), o į Latviją – įvairių chemijos produktų reeksportas (paaugo 47 mln. eurų arba 3,6 kartų).
- Lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto vertė per 2021 m. padidėjo 3,2 mlrd. eurų (arba 20,7%) - eksportuota lietuviškų gaminių už 18,5 mlrd. eurų. Šių gaminių eksportas augo visus 2021 m. ketvirčius, palyginti su 2020 m. atitinkamu laikotarpiu. Pagal prekių grupes, 2021 m. pagrindinę eksporto vertę sudarė baldai (14%), plastikai ir jų gaminiai (8,1%) bei mediena ir jos gaminiai (6,6%). Lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto metiniam augimui didžiausią įtaką darė būtent baldų, medienos ir jos gaminių bei trąšų eksportas – prie augimo prisidėjo atitinkamai 3,2, 2,5 ir 2,4 procentinio punkto. Tuo tarpu didžiausią neigiamą indėlį (atitinkamai 1,1 ir 0,8 procentinio punkto) į augimą darė tabakas ir jo pakaitalai bei javai, kurių eksportas per 2021 m. pastebimai susitraukė – atitinkamai 169 mln. eurų (arba 20%) ir 125 mln. eurų (arba 14%), nepaisant to, šių gaminių eksporto vertė viršijo ikipandeminį 2019 m. lygį. Vertinant iš eksporto apimčių ir kainų perspektyvos, matyti, kad eksporto vertė didžiąją dalimi (apie 80%) didėjo dėl išaugusių eksporto kiekių, o eksporto kainų įtaka augimui buvo taip pat reikšminga, tačiau santykinai mažesnė. Per 2021 m. lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto kaina paaugo vidutiniškai 3,9%, labiausiai augo (neįskaitant naftos pramonės) chemikalų ir chemijos bei pagrindinių metalų pramonės gaminių eksporto kainos, o sparčiausiai mažėjo drabužių siuvimo pramonės eksporto kainos.
- Aukštųjų technologijų (angl. – Hi-tech) prekių eksportas 2021 m. padidėjo 349 mln. eurų (arba 34%) iki 1,4 mlrd. eurų. Tačiau aukštųjų technologijų prekių eksporto vertė be plastikų ir jų gaminių (toliau – PET) augo sparčiau - net 39% (arba 235 mln. eurų) iki 838 mln. eurų. Vertinant pagal prekių grupes, net du trečdaliai (arba 70%) aukštųjų technologijų prekių eksporto vertės teko būtent PET bei elektros mašinų ir įrangos eksportui – atitinkamai 38% ir 32%. Per 2021 m. augo visų aukštųjų technologijų prekių grupių eksportas, išskyrus įvairių chemijos produktų grupei priskiriamų prekių eksportas, kuris susitraukė 3,3 mln. eurų (arba 49%). Daugiausiai prie aukštųjų technologijų prekių eksporto augimo prisidėjo elektros mašinų ir įrangos eksportas, kuris per metus augo 168 mln. eurų (arba 64%) bei PET eksportas, kuris paaugo 114 mln. eurų (arba 28%). Pagrindinės aukštųjų technologijų prekių eksporto rinkos 2021 m. buvo Lenkija ir Vokietija, kurioms teko atitinkamai 15% ir 11% eksporto vertės, būtent į šias rinkas aukštųjų technologijų prekių eksportas per 2021 m. augo daugiausiai – atitinkamai 52 mln. eurų (arba 36%) ir 46 mln. eurų (arba 43%). 2021 m. per metus aukštųjų technologijų (be PET) dalis lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto struktūroje paaugo 0,6 procentinio punkto ir sudarė 4,5%, o su PET – paaugo 0,8 procentinio punkto ir siekė 7,4%.

¹ Versli Lietuva. Žaliavų kainų raida 2021-2022 m. <https://www.versli Lietuva.lt/wp-content/uploads/2021/09/Zaliavu-kainu-raida-2021%E2%80%932022-m.pdf>

II. EKSPORTAS Į TIKSLINES RINKAS

- Lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto vertė į tikslines rinkas per 2021 m. išaugo 1,8 mlrd. eurų (arba 22,0%) iki 9,9 mlrd. eurų, kai bendra lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto vertė augo 20,7%. Tokiu būdu eksporto vertės (be energetinių produktų) augimas į tikslines rinkas 2021 m. buvo 1,3 procentinio punkto spartesnis nei bendras lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės augimas.
- Vertinant pagal šalis, 2021 m. pagrindinė lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto vertės dalis į tikslines rinkas teko Vokietijai (22%), Nyderlandams (13%), JAV (13%) ir Švedijai (13%); o daugiausiai prie augimo prisidėjo būtent JAV ir Vokietijos rinkos, kurios generavo atitinkamai 5,2 ir 5,1 procentinio punkto viso augimo. Per 2021 m. eksporto vertė į JAV buvo net 422 mln. eurų (arba 48%) didesnė nei prieš metus, daugiausiai dėl išaugusio trąšų ir fermentų (enzimų) eksporto. Taip pat pastebimai prie augimo prisidėjo Vokietijos rinka, į kurią eksportas per metus paaugo 410 mln. eurų (arba 24%), daugiausiai dėl sparčiai išaugusios fermentų (enzimų) eksporto. 2021 m. eksportas per metus augo į beveik visas tikslines rinkas, išskyrus tris šalis. Tarp neigiamai prie augimo prisidėjusių šalių buvo Izraelis (eksportas susitraukė 10 mln. eurų arba 14%) ir Japonija (susitraukė 5,8 mln. eurų arba 7,7%).
- Vertinant pagal prekių grupes, 2021 m. didžiausia eksporto vertė teko baldams (18%), būtent ši prekių grupė daugiausiai prisidėjo (generavo 3,5 procentinio punkto) prie eksporto į tikslines rinkas metinio augimo. Per 2021 m. baldų eksportas į šias rinkas išaugo 287 mln. eurų arba 19% iki 1,8 mlrd. eurų. Spartų šios produkcijos eksporto vertės augimą daugiausiai lėmė 61 mln. eurų (arba 53%) iki 176 mln. eurų išaugęs eksportas į JAV rinką. Kitos prekių grupės, taip pat reikšmingai prisidėjusios prie lietuviškų prekių (be energetinių produktų) į tikslines rinkas eksporto augimo – juodieji metalai (geležis ir plienas) ir trąšos, kurių eksportas generavo po 2,6 procentinio punkto viso augimo. 2021 m. juodųjų metalų į tikslines rinkas eksportavome už 439 mln. eurų – tai 213 mln. eurų (arba beveik 2 kartus) daugiau, palyginti su 2020 m. Labiausiai juodųjų metalų eksportas tarp tikslinių rinkų per 2021 m. išaugo į Turkiją (paaugo net 190 mln. eurų arba 2 kartus iki 380 mln. eurų). Trąšų eksportas į tikslines rinkas per 2021 m. taip pat sparčiai augo – paaugo 209 mln. eurų arba 59% iki 561 mln. eurų, daugiausiai dėl išaugusio jų eksporto į JAV ir Ukrainos rinkas. Tuo metu didžiausią neigiamą indėlį (arba -1,1 procentinį punktą) į augimą 2021 m. generavo javų eksportas, kuris per metus į tikslines rinkas susitraukė 86 mln. eurų (arba 34%) iki 169 mln. eurų.

III. EKSPORTAS PAGAL PRAMONĖS IR ŽEMĖS ŪKIO SEKTORIUS

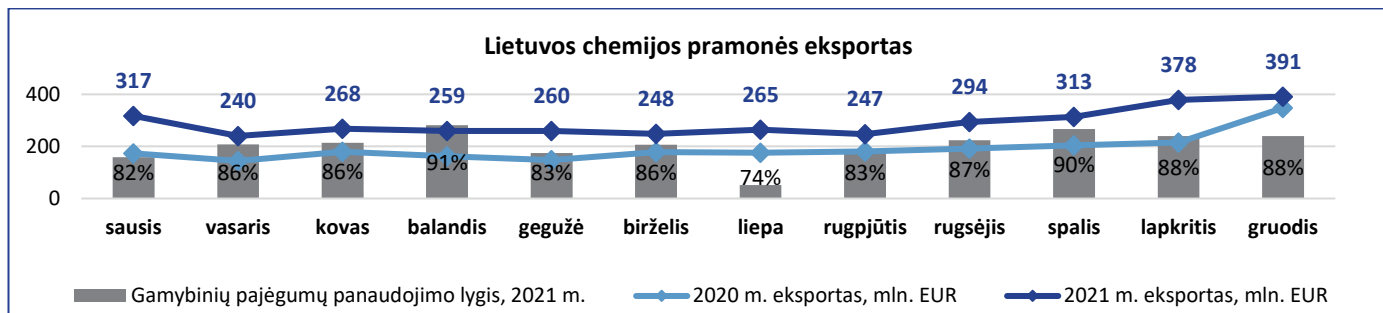
- Vertinant pagal pramonės sektorius, lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) metiniam eksporto augimui 2021 m. didžiausią teigiamą įtaką darė chemijos pramonė. Ši pramonės šaka generavo daugiau nei trečdajį (arba 7,7 procentinio punkto) viso lietuviško prekių eksporto vertės didėjimo (žr. 1 lentelė). Reikšmingai prie lietuviškų gaminių (be naftos produktų) eksporto vertės augimo 2021 m. prisidėjo baldų ir medienos pramonė bei inžinerinė pramonė², kurios prisidėjo atitinkamai 5,4 ir 4,7 procentinio punkto. Ne tokie sėkmingi metai buvo tabako pramonei ir žemės ūkio sektoriui, kurių indėlis į augimą buvo neigiamas.

1 lentelė. Lietuvos ūkio sektorių indėlis į augimą 2021 m.

Ūkio sektoriai	2021 m. vertė, mln. EUR	Metinis pokytis, %	2021 m. indėlis į augimą	2021 m. struktūra, %
Chemijos pramonė	3 481.7	51.4%	7.7 p.p.	18.8%
Baldų ir medienos pramonė	3 453.9	31.5%	5.4 p.p.	18.7%
Inžinerinė pramonė	4 150.6	21.0%	4.7 p.p.	22.5%
Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas	752.5	47.7%	1.6 p.p.	4.1%
Maisto ir gėrimų pramonė	2 536.6	7.7%	1.2 p.p.	13.7%
Drabužių, tekstilės ir odos pramonė	766.0	13.4%	0.6 p.p.	4.1%
Popieriaus pramonė	349.8	4.1%	0.1 p.p.	1.9%
Kiti ūkio sektoriai	944.3	19.7%	1.0 p.p.	5.1%
Žemės ūkio produktai	1 340.3	-5.1%	-0.5 p.p.	7.3%
Tabako pramonė	696.7	-19.5%	-1.1 p.p.	3.8%
Iš viso lietuviškos kilmės prekės (be energetinių produktų)	18 472.6	20.7%	20.7%	100%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

² Inžinerijos pramonė apima 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29 ir 30 CPA klasifikatoriaus veiklas (EVRK, 2 red.).

CHEMIJOS PRAMONĖ

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

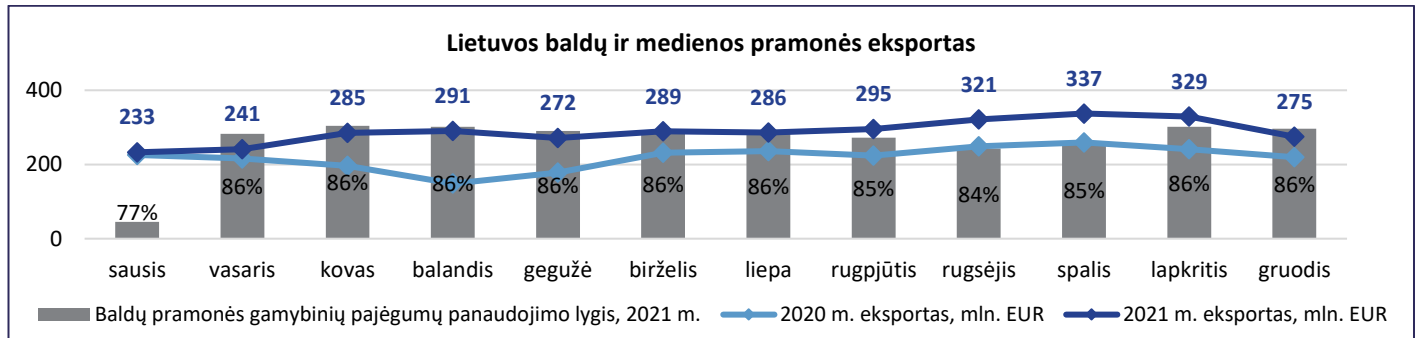
- Chemijos pramonės eksporto vertė per 2021 m. didėjo net 1,2 mlrd. eurų (arba 51%) ir siekė 3,5 mlrd. eurų. Šios pramonės eksportas sparčiai augo visais 2021 m. ketvirčiais: pirmąjį – 329 mln. eurų (arba 66%), antrąjį – 279 mln. eurų (arba 57%), trečiąjį – 257 mln. eurų (47%) ir ketvirtąjį – 317 mln. eurų (arba 41%). 2021 m. augo praktiškai visų chemijos pramonės prekių grupių eksportas. Labiausiai prie augimo prisidėjo trąšų eksportas, kuris lėmė beveik trečdajį eksporto augimo ir sudarė 15,7 procentinio punkto. Taip pat reikšmingai prie augimo prisidėjo įvairių chemijos produktų grupei priskiriamų gaminių eksportas, kuris generavo 10,0 procentinio punkto visos chemijos pramonės eksporto vertės augimo. Trečia prekių grupė, labiausiai prisidėjusi prie augimo - fermentų (enzimų), albuminų, peptonų ir baltyminių medžiagų eksportas, kuris prie augimo prisidėjo 8,8 procentinio punkto. Vertinant chemijos pramonės eksporto pokytį iš kainų bei produkcijos kiekių perspektyvos, 2021 m. eksporto augimą didžiąja dalimi (arba maždaug 2/3) lėmė didesni eksporto kiekiai, kurie didėjo maždaug trečdaliu, o eksportuojamų prekių kainų įtaka eksporto vertės augimui buvo šiek tiek mažesnė, tačiau taip pat reikšminga ir lėmė apie ketvirtadalį viso augimo. 2021 m. Chemijos pramonės gaminių eksporto kainos buvo vidutiniškai 13,6% didesnės, palyginti su 2020 m. Šios pramonės šakos prekių eksporto kainų metinis augimas buvo vienas sparčiausių, - sparčiau augo tik naftos produktų pramonės eksporto kainos, kurios buvo vidutiniškai 23,3% didesnės nei prieš metus.
- Trąšų eksporto vertė 2021 m. siekė 945 mln. eurų ir buvo 361 mln. eurų (arba 62%) didesnė, palyginti su 2020 m. Būtent šių gaminių eksportas lėmė beveik trečdajį visos chemijos pramonės eksporto vertės didėjimo. Daugiau nei pusę (53%) šių gaminių eksporto vertės sudarė azoto trąšos, o dar 46% - trąšos, kurių sudėtyje yra bent du trąšų elementai: azotas, fosforas, kalis. Būtent šios trąšų grupės daugiausiai prisidėjo prie trąšų eksporto vertės augimo – šių gaminių eksportas per metus išaugo atitinkamai 199 mln. eurų (arba 65%) ir 163 mln. eurų (arba 60%). Pagrindinė lietuviškos kilmės trąšų eksporto kryptis 2021 m. buvo Ukraina (16% eksporto vertės), JAV (13%) ir Prancūzija (12%). Būtent Ukraina ir JAV buvo sparčiausiai augusios trąšų eksporto rinkos – per 2021 m. eksporto vertė išaugo atitinkamai 89 mln. eurų (arba 3,7 karto) ir 71 mln. eurų (arba 1,9 karto). Šiek tiek mažiau, tačiau taip pat reikšmingai eksportas augo į Argentiją ir Braziliją – atitinkamai 38 mln. eurų ir 33 mln. eurų.
- Įvairių chemijos produktų grupei priskiriamų gaminių 2021 m. eksportuota už 986 mln. eurų, arba 230 mln. eurų (31%) daugiau, palyginti su 2020 m. Šių gaminių eksportas lėmė penktadalį – arba 10,0 procentinio punkto - viso chemijos pramonės eksporto vertės didėjimo. Beveik visą (75%) šių gaminių eksporto vertę sudarė diagnostiniai ar laboratoriniai reagentai, dar beveik penktadalį (arba 17%) – biodyzelinas ir jo mišiniai. Būtent biodyzelinas ir reagentai labiausiai prisidėjo prie įvairių chemijos produktų grupės eksporto vertės augimo – šių gaminių eksporto vertė per metus išaugo atitinkamai 93 mln. eurų (arba 2,3 karto) ir 86 mln. eurų (arba 13%). Pagrindinė biodyzelino ir jo mišinių eksporto kryptis 2021 m. buvo Danija (52%) ir Nyderlandai (32%), taip pat šios rinkos per metus augo sparčiausiai. Iš viso ES šalių dalis Lietuvoje pagamintų biodyzelino ir jo mišinių eksporto struktūroje sudarė 94%.
- Trečia prekių grupė, daugiausiai prisidėjusi prie chemijos pramonės eksporto augimo - fermentų (enzimų), albuminų, peptonų ir baltyminių medžiagų eksportas. Šių prekių per 2021 m. eksportuota už 370 mln. eurų, arba 203 mln. eurų (2,2 karto) daugiau, palyginti su 2020 m. Praktiškai visą eksporto vertę (86%) sudarė fermentai (enzimai) ir būtent šių gaminių eksportas lėmė visos prekių grupės eksporto augimą. 2021 m. fermentų (enzimų) eksportas išaugo 195 mln. eurų (arba 2,6 karto) iki 318 mln. eurų. Pagrindinės fermentų (enzimų) eksporto kryptys buvo Vokietija (44% eksporto vertės) ir JAV (43%), būtent į šias rinkas per metus daugiausiai paaugo eksporto vertė - paaugo atitinkamai 104 mln. eurų (arba 3,9 karto) ir 68 mln. eurų (arba 2,0 kartus).

2 lentelė. Chemijos pramonės eksportas pagal prekių grupes 2021 m.

Chemijos pramonės produktai	2021 m. vertė, mln. EUR	Metinis pokytis, %	2021 m. indėlis i auqimà	2021 m. struktūra, %
31 Trąšos	945.4	61.9%	15.7 p.p.	27.2%
38 Įvairūs chemijos produktai	985.7	30.5%	10.0 p.p.	28.3%
35 Fermentai (enzimai); albuminai; peptonai; baltyminės medžiagos	369.8	121.0%	8.8 p.p.	10.6%
39 Plastikai ir jų gaminiai	625.5	36.7%	7.3 p.p.	18.0%
29 Organiniai chemikalai	273.9	125.3%	6.6 p.p.	7.9%
28 Neorganiniai chemikalai; įvairūs junginiai	111.3	27.4%	1.0 p.p.	3.2%
Kiti chemijos pramonės produktai	170.1	34.8%	1.9 p.p.	4.9%
Iš viso lietuviškos kilmės prekės (be energetinių produktų)	3 481.7	51.4%	51.4%	100%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

BALDŲ IR MEDIENOS PRAMONĖ

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičavimai.

Baldų ir medienos pramonės indėlis į lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto vertės metinį augimą 2021 m. taip pat buvo reikšmingas ir lėmė ketvirtadalį (arba 5,4 procentinio punkto) viso augimo. Šios pramonės eksporto vertė per metus padidėjo 828 mln. eurų (arba 32%) ir siekė 3,5 mlrd. eurų. Pagrindinę eksporto vertės dalį sudarė baldų pramonės gaminiai (64%), o šiek tiek daugiau nei trečdalis (37%) – medienos ir jos gaminių pramonės eksportas. Didžiausia baldų ir medienos pramonės eksporto vertės dalis teko pagrindinei – ES-27 rinkai (66%), dar 1,3% - NVS šalims, o 32% - kitoms šalims. Vertinant pagal eksporto rinkas, 2021 m. daugiausiai produkcijos eksportuota į Vokietiją (14%), Švediją (11%), Jungtinę Karalystę (8,6%) ir Norvegiją (8,6%), o sparčiausiai per metus paaugusios rinkos buvo Vokietija (paaugo 131 mln. eurų arba 37%), JAV (paaugo 68 mln. eurų arba 52%) ir Jungtinė Karalystė (paaugo 65 mln. eurų arba 28%).

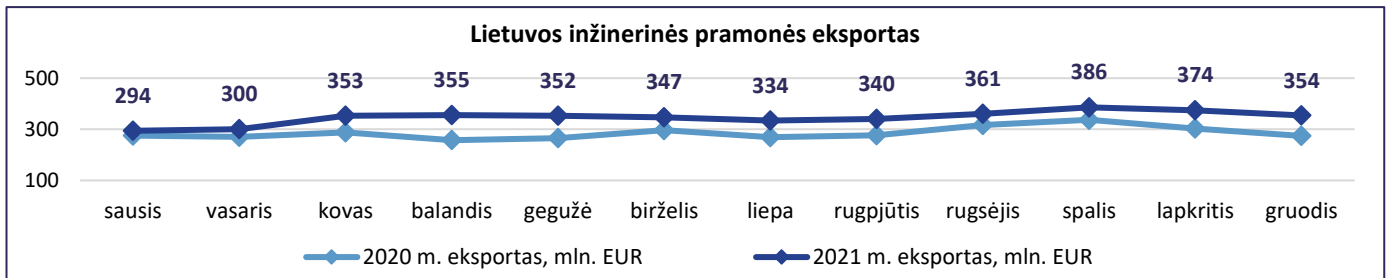
2021 m. baldų pramonės produkcijos eksportas lėmė pusę visos baldų ir medienos pramonės eksporto vertės augimo – generavo 15,9 procentinio punkto metinio augimo. Per 2021 m. baldų pramonė eksportavo produkcijos už 2,2 mlrd. eurų – tai 417 mln. eurų (arba 23%) daugiau nei prieš metus. Praktiškai visą eksportuotos produkcijos vertę sudarė kitų baldų grupei priskiriami baldai (73%), o apie ketvirtadalį (25%) - sėdimieji baldai ir jų dalys. Sparčiausiai per metus paaugo būtent kitų baldų grupei priskiriamos produkcijos (ypač kitų medinių baldų grupei priskiriamų gaminių) eksportas, kuris paaugo 319 mln. eurų (arba 25%), palyginti su 2020 m., ir siekė 1,6 mlrd. eurų. Ši prekių grupė lėmė praktiškai visą baldų pramonės eksporto vertės didėjimą ir sudarė 18,0 procentinio punkto viso metinio augimo. Vertinant pagal eksporto regionus, 2021 m. daugiausiai baldų pramonės produkcijos (66% eksporto vertės) išvežta į ES-27 rinką, 1,8% - į NVS šalis ir 32% - į kitas šalis. Per 2021 m. baldų eksportas augo į visus regionus, daugiausiai – būtent į ES šalis, kur eksporto vertė padidėjo 249 mln. eurų (arba 21%), į kitų šalių grupę – 158 mln. eurų (arba 29%), o į NVS šalis mažiausiai – vos 11 mln. eurų (arba 38%). Pagal šalis daugiausiai šios produkcijos 2021 m. eksportuota į Švediją (15% eksporto vertės), Vokietiją (11%) ir Jungtinę Karalystę (8,8%), o labiausiai eksporto vertė per metus išaugo į JAV (paaugo 61 mln. eurų arba 54%) ir Daniją (paaugo 38 mln. eurų arba 26%).

2021 m. medienos pramonės gaminių eksportas taip pat reikšmingai prisidėjo prie visos baldų ir medienos pramonės eksporto metinio augimo – generavo pusę (arba 15,6 procentinio punkto) viso augimo. Iš viso per 2021 m. medienos pramonės gaminių eksportuota už beveik 1,3 mlrd. eurų – tai 410 mln. eurų (arba 48%) daugiau, palyginti su 2020 m. Praktiškai visą augimą (daugiau nei 4/5) lėmė išaugę eksporto kiekiai, kurie per metus padidėjo apie 40%; tuo metu medienos ir jos gaminių pramonės eksportuojamų produktų kainos per metus padidėjo vidutiniškai 6,4%, tačiau kainų įtaka eksporto apimčių augimui buvo santykinai maža ir sudarė apie 15% viso eksporto vertės didėjimo. 2021 m. daugiau nei ketvirtadalį (27%) medienos pramonės produkcijos eksporto vertės sudarė mediena, dar ketvirtadalį (25%) - statybiniai gaminiai iš medienos, beveik penktadalį (arba 17%) - surenkamieji statiniai, dar 11% - medinės dėžės, padėklai, skydai ir panaši produkcija. Daugiausiai per metus išaugo būtent medienos ir statybinių gaminių iš medienos eksportas - paaugo atitinkamai 167 mln. eurų (arba 2 kartus) ir 71 mln. eurų (arba 29%). Vertinant pagal eksporto rinkas, per 2021 m. daugiausiai (67%) medienos pramonės produkcijos vertės teko ES-27 šalių regionui, 0,6% - į NVS, o 32% - į kitas šalis. Per metus eksportas labiausiai išaugo būtent į ES šalis – išaugo 302 mln. eurų (arba 55 proc.) iki 851 mln. eurų. Daugiausiai produkcijos 2021 m. buvo eksportuota į Vokietiją (19% eksporto vertės), Norvegiją (9,1%) ir Jungtinę Karalystę (8,4%); o labiausiai eksporto vertė per metus paaugo į Vokietiją (paaugo 101 mln. eurų arba 72%), Jungtinę Karalystę (paaugo 32 mln. eurų arba 43%) ir Lenkiją (paaugo 30 mln. eurų arba 76%).

3 lentelė. Baldų ir medienos pramonės eksportas pagal pošakius 2021 m.

Pošakiai	2021 m. vertė, mln. EUR	Metinis pokytis, %	2021 m. indėlis į augimą	2021 m. struktūra, %
Baldų pramonė	2 193.0	23.5%	15.9 p.p.	63.5%
Medienos ir jos gaminių pramonė	1 261.0	48.2%	15.6 p.p.	36.5%
Baldų ir medienos pramonės eksportas iš viso	3453.9	31.5%	31.5%	100%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičavimai.

INŽINERINĖ PRAMONĖ³

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

- 2021 m. Lietuvos inžinerinė pramonė sudarė didžiausią dalį (22,5%) lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporte ir reikšmingai prisidėjo prie lietuviškos kilmės prekių (be energetinių produktų) eksporto vertės augimo – lėmė penktadalį (arba 4,7 procentinio punkto) metinio augimo. Eksportuota prekių už 4,2 mlrd. eurų – tai 721 mln. eurų (arba 21%) daugiau nei prieš metus. Per metus paaugo visų inžinerinės pramonės pošakių eksporto vertė. Labiausiai prie visos inžinerinės pramonės eksporto augimo prisidėjo kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių bei guminių ir plastikinių gaminių gamybos pošakiai, kurie lėmė atitinkamai 5,3 ir 4,1 procentinio punkto viso augimo. Pagal eksporto rinkas didžiausia inžinerinės pramonės eksporto vertė teko ES šalims (72%), dar 4,7% - NVS šalims, o penktadalis (24%) – kitoms šalims. Per 2021 m. būtent eksportas į ES rinką augo daugiausiai – net 545 mln. eurų (arba 22%) iki beveik 3,0 mlrd. eurų.
- Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamybos pošakio indėlis į inžinerinės pramonės eksporto vertės augimą 2021 m. buvo didžiausias ir sudarė ketvirtadalį arba 5,3 procentinio punkto viso augimo. Eksportuota gaminių už 691 mln. eurų – tai 180 mln. eurų (arba 35%) daugiau nei prieš metus. Pagal prekių grupes, didžiausią eksporto vertės dalį sudarė radarai ir radionavigaciniai aparatai (24%), skystųjų kristalų įtaisai bei lazeriai (19%), balso, vaizdo ar kitų duomenų perdavimo ir priėmimo aparatūra (14%). Per metus daugiausiai paaugo būtent radarų ir radionavigacinių prietaisų (padidėjo 76 mln. eurų arba 87%) bei balso, vaizdo ir kitų duomenų perdavimo, priėmimo aparatūros (paaugo 39 mln. eurų arba 69%) eksportas. Didžiausia šio pošakio eksporto vertės dalis 2021 m. teko ES-27 rinkai (56%) ir būtent ši rinka per metus paaugo daugiausiai – 119 mln. eurų (arba 45%). Vertinant pagal šalis, 2021 m. daugiausiai produkcijos eksportuota į Vokietiją (15%), JAV (12%) ir Lenkiją (8,1%); labiausiai per metus eksportas išaugo į Vokietiją (paaugo 27 mln. eurų arba 37%) ir Lenkiją (paaugo 19 mln. eurų arba 51%).
- Guminių ir plastikinių gaminių gamybos pošakis yra didžiausias inžinerinės pramonės pošakis - 2021 m. eksportuota gaminių už 963 mln. eurų – tai 140 mln. eurų (arba 17%) daugiau, palyginti su 2020 m. Šis pošakis ženkliai prisidėjo prie inžinerinės pramonės metinio eksporto augimo – generavo 4,1 procentinio punkto viso augimo. Pagrindinę šio pošakio eksporto vertę (90%) 2021 m. sudarė plastikai ir jų gaminiai; konkrečiau - daugiau nei trečdalis (37%) eksporto vertės teko įvairioms plokštelėms, plėvelėms ir juostelėms iš plastikų, dar tiek pat (36%) – gaminiai, skirti prekių transportavimui, pakavimui iš plastikų bei įvairūs kamščiai, dangteliai ir kiti uždarymo reikmenys iš plastikų. Labiausiai prie eksporto augimo prisidėjo būtent įvairios plokštelės, plėvelės ir juostelės iš plastikų, kurių eksportas per metus išaugo 75 mln. eurų (arba 27%) iki 352 mln. eurų. Pagal regionus daugiausiai šio pošakio prekių eksportuota į ES-27 rinką (75%), būtent į šį regioną eksportas per metus augo daugiausiai – paaugo 114 mln. eurų (arba 19%). Pagal šalis daugiausiai guminių ir plastikinių gaminių pramonės produkcijos eksportuota į Vokietiją (10%), Lenkiją (9,6%) ir Nyderlandus (9,3%); o per metus daugiausiai paaugo būtent Nyderlandų (paaugo 28 mln. eurų arba 46%) rinka.
- Elektros įrangos gamybos pošakis 2021 m. buvo trečioje vietoje pagal teigiamą poveikį inžinerinės pramonės eksporto rezultatams. Šio pošakio eksportas per metus paaugo 112 mln. eurų (arba 28%) iki 506 mln. eurų. Didžiausią šio pošakio eksportuojamų prekių grupę sudarė įvairūs skystai, plokštės, pulvai ir skirstomųjų spintų konstrukcijos (23% eksporto vertės) ir būtent šių prekių eksportas per metus augo daugiausiai – paaugo 49 mln. eurų (arba 73%) iki 117 mln. eurų. Vertinant viso pošakio eksporto pokyčius pagal rinkas, daugiausiai elektros įrangos pramonės produkcijos 2021 m. buvo eksportuota į ES šalis, kurioms teko 77% eksporto vertės. Pagrindinės šio pošakio eksporto rinkos - Vokietija (24%) ir Švedija (11%), taip pat šiose rinkose buvo stebimas didžiausias augimas – paaugo atitinkamai 36 mln. eurų (arba 43%) ir 14 mln. eurų (arba 35%) per metus.

4 lentelė. Inžinerinės pramonės eksportas pagal pošakius 2021 m.

Inžinerinės pramonės pošakiai	2021 m. vertė, mln. EUR	Metinis pokytis, %	2021 m. indėlis į augimą	2021 m. struktūra, %
26 Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	691.5	35.2%	5.3 p.p.	16.7%
22 Guminių ir plastikinių gaminių gamyba	962.9	17.0%	4.1 p.p.	23.2%
27 Elektros įrangos gamyba	505.5	28.4%	3.3 p.p.	12.2%
25 Metalo gaminių (išskyrus mašinas ir įrenginius) gamyba	706.8	11.2%	2.1 p.p.	17.0%
29 Variklinių transporto priemonių, priekabių ir puspriekabių gamyba	428.4	18.8%	2.0 p.p.	10.3%
30 Kitų transporto priemonių ir įrangos gamyba	200.1	42.5%	1.7 p.p.	4.8%
28 Kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	463.8	14.3%	1.7 p.p.	11.2%
24 Pagrindinių metalų gamyba	191.5	20.3%	0.9 p.p.	4.6%
Inžinerinės pramonės lietuviškos kilmės prekių eksportas iš viso	4 150.6	21.0%	21.0%	100%

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

³ inžinerijos pramonė apima 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29 ir 30 CPA klasifikatoriaus veiklas.